

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_712
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Česká a světová literatura 20. století
Autor, spoluautor:	Mgr. Jakub Stolička
Název DUMu:	Pražská německy psaná literatura
Pořadové číslo DUMu:	12
Stručná anotace:	
Digitální učební materiál Pražská německy psaná literatura rozvíjí interpretační kompetence žáků. Žák formou interaktivních cvičení získává informace z textu či jiných médií, text na základě těchto informací interpretuje a debatuje o něm. Žák rozpozná charakteristické znaky uměleckého textu.	
Ročník:	4.
Obor vzdělání:	65-42-M/02 Cestovní ruch
Metodický pokyn:	Žáci použijí první dva pracovní listy k třídění již nabytých poznatků. V posledních třech pracovních listech tyto poznatky zapojují v aktivní interpretaci textů, či jiných médií.
Výsledky vzdělávání:	Žák rozpozná charakteristické znaky uměleckého textu. Žák text interpretuje a debatuje o něm.
Vytvořeno dne:	10. 3. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Pražská německy psaná literatura

Franz Kafka

Proměna

Fotografie: Sigismund Jacobi

Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kafka_portrait.jpg

světová literatura

Pražská německy psaná literatura

Max Brod se zasadil o přijetí románu Osudy dobrého vojáka Švejka, českého spisovatele Františka Maška, do světové literatury.

Světovým autorem se Kafka stal až po své smrti, zejména zásluhou americké literární vědy a kritiky.

Kafkova díla jsou psána převážně česky.

Kafka je považován za předchůdce existencialismu, směru hledajícím smysl lidského bytí.

PRAVDA

NEPRAVDA

Roztříd' vyjádření dle pravdivosti

světová literatura

Pražská německy psaná literatura

Zámek

Proces

Nezvěstný

Proměna

- hlavní hrdina Josef K je z neznámé příčiny obviněn a téměř bez vlastního přičinění i odsouzen k smrti
- mladík cestující na lodi do Ameriky, kde se snaží usadit, místo toho spíše bloudí
- hlavní hrdina se marně pokouší kontaktovat úředníky na zámku, aby se dozvěděl něco více o důvodu, proč mu byla nabídnuta práce
- mladík již dále není schopen starat se o svou rodinu, jednoho dne totiž z důvody přeměny v brouka, nebyl schopen dorazit do zaměstnání

Přiřaď charakteristiky k jednotlivým Kafkaovým dílům světová literatura

Pražská německy psaná literatura

Franz Kafka

A podíval se na budík, který tikal na prádelníku. Pane nebi! pomyslel si. Bylo půl sedmé a ručičky šly klidně dál, dokonce bylo půl pryč, pomalu už tři čtvrti. Že by byl budík nezazvonil? Z postele bylo vidět, že byl správně nařízen na čtvrtou hodinu; určitě také zvonil. Ale což bylo možné klidně zaspát to zvonění, které otřásá nábytkem? Nu, klidně zrovna nespál, zato patrně tím tvrději. Co však teď počít? Příští vlak jede v sedm hodin; aby ho stihl, musil by si nespírně pospíšit a kolekce ještě není sbalená a sám se necítí nijak zvlášť svěží a spolehlivý. A i kdyby vlak stihl, šéfovo hromování ho nemine, poněvadž sluha z obchodu čekal u vlaku o páté a dávno podal hlášení, že ho zmeškal. Je to šéfova stvůra, bez páteře a bez vlastního rozumu. Co kdyby se hlásil nemocný? Ale to by bylo krajně trapné a podezřelé, poněvadž za celých pět let služby nebyl Řehoř ani jednou nemocen. Šéf by určitě přišel s lékařem od nemocenské pokladny, vyčítal by rodičům, že mají líného syna, a všechny námitky by zatrhl odkazem na lékaře od pokladny, pro kterého jsou přece vůbec všichni lidé úplně zdraví, jenže se štítí práce. A byl by ostatně v tomto případě v nepravu? Až na jistou ospalost, která byla po tom dlouhém spaní doopravdy zbytečná, cítil se Řehoř skutečně docela dobře a dokonce měl řádný hlad.

Zdroj <http://www.franzkafka.zde.cz>

Proměna

Řehoř po probuzení zjišťuje, že se proměnil v brouka - o tuto proměnu se však vůbec nestará - podtrhni v textu, o čem uvažuje.

Zamysli se nad tím, jaká je úloha člověka v takovém to světě? Co se stane, když svoji úlohu přestane plnit?

Zamysli se nad lidským údělem v díle Proměna

světová literatura

Pražská německy psaná literatura

Franz Kafka

Proměna

Nedopřály si dlouhého odpočinku a už zase přicházely; Markétka paží podpírala matku a skoro ji nesla. "Tak co vezmeme teď?" řekla Markétka a rozhlédla se. Tu se její pohled setkal s pohledem Řehoře visícího na stěně. Asi jen kvůli matčině přítomnosti zachovala klid, sklonila k matce tvář, aby jí zakryla rozhled, a řekla, ovšem rozechvěle a bez rozmyšlení: "Pojď, vrátíme se raději ještě na chvíli do obývacího pokoje, nemyslíš?" Řehořovi bylo jasné, co Markétka zamýšlí, chce odvést matku do bezpečí a jeho pak zahnat ze stěny dolů. Ale jen ať si to zkusí! Řehoř sedí na svém obraze a nevydá ho. Raději skočí Markétce do obličeje. Ale Markétčina slova matku teprve zneklidnila, podstoupila, uviděla na květované tapetě obrovskou hnědou skvrnu, a ještě než si vlastně stačila uvědomit, že to, co vidí, je Řehoř, zaječela chraptivě: "Ach bože, ach bože!" a s roztaženými rukama, jako by se vzdávala vší naději, skácela se na pohovku a zůstala bez hnutí. "Poslyš, Řehoři!" zvolala sestra s napřaženou pěstí a pronikavě se na něj podívala. Bylo to poprvé od proměny, co na něj přímo promluvila.

Jaký je rozdíl mezi Řehořovým sebevnímáním a vnímáním jeho okolí?

Vyznač v textu odosobňující pasáže

Na základě znalosti díla domysli, v co celá situace vyústí

Zdroj <http://www.franzkafka.zde.cz>

světová literatura

Pražská německy psaná literatura

Franz Kafka

Proměna

Podívej se na ukázkou ze hry Proces, inscenace roku 2007. Postihni atmosféru ukázky.

Zhlédni krátkou ukázkou na
YOUTUBE

strach

nevyhnutelnost

sklíčenost

rodinná atmosféra

úzkost

marnost

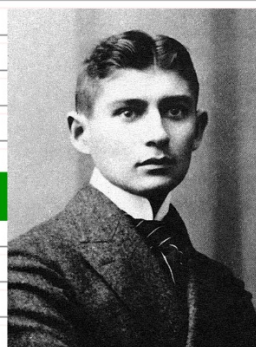
radost

nespoutanost

světová literatura

Pražská německy psaná literatura

Seznam použitých zdrojů

obrazové materiály:

Fotografie: Sigismund Jacobi

Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kafka_portrait.jpg

textové materiály:

Zdroj <http://www.franzkafka.zde.cz>

světová literatura